

ISLAM, CIUTADANIA I DRETS

Francesc-Xavier Marín

La defensa de la universalitat dels drets humans i de la dignitat de totes les persones (al marge del seu lloc d'origen, ideologia o creences) suposa no confondre la integració social dels immigrants amb l'assimilació per part seva de la nostra cultura. En aquest sentit ens hem d'habituar a parlar de processos d'interacció i de mútua adaptació per a aprendre a gestionar millor el pluralisme de les nostres societats. I, avui en dia, ningú no pot negar que el fet religiós actua també com a expressió de la coparticipació democràtica de la gestió del bé comú.

El punt de partida d'una autèntica integració és, per tant, acceptar des de la pròpia identitat les interaccions amb les altres expressions culturals i religioses. És cert que les societats no es regulen només amb lleis, sinó que s'imposen també campanyes de conscienciació i educació de la ciutadania sobre els drets que ja estan reconeguts en el nostre Estat. Es a dir, la integració ha d'ésser sempre un procés d'adaptació mútua que es construeix compartint valors, tant per part de la societat receptora com dels col·lectius immigrants.

Per això els poders públics han assumit la responsabilitat d'establir i fomentar l'exercici del dret a la llibertat religiosa, i s'han compromès a suprimir els obstacles que el dificulten o impedeixen. Es discutible, doncs, l'opinió dels qui defensen la neutralitat religiosa de l'espai públic com a argument per a refusar allò que diu el nostre ordenament jurídic: que l'Islam no és una religió estranya a la nostra tradició cultural sinó de notori arrelament en la societat espanyola. És en aquesta direcció que cal llegir amb cura els acords de cooperació de l'Estat espanyol amb la Comissió Islàmica d'Espanya de novembre de 1992. En aquests acords es regula l'estatut jurídic dels imams, la protecció jurídica de les mesquites, l'atribució d'efectes civils al matrimoni celebrat segons el ritu islàmic, el dret a rebre una educació islàmica en els centres docents, les commemoracions de festivitats islàmiques reconegudes per l'Estat o les atencions que cal adoptar respecte a l'alimentació acceptada per l'Islam. No hi ha cap mena de dubte, per tant, que si es tenen en compte aquests drets ja reconeguts, no només evitarem conflictes innecessaris, sinó que contribuïrem decisivament a la integració dels qui professen l'Islam.